N°. 26.

BREDASCHE
Staat-, Letterkundig-
Nieuws-
Vrijdag

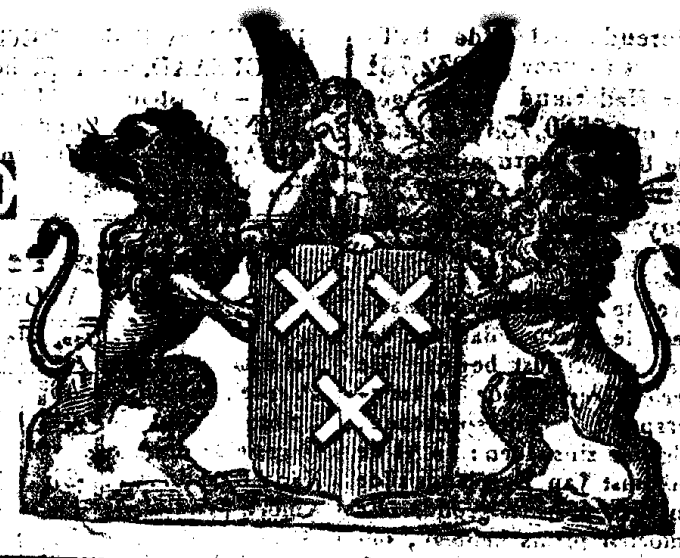

COURANT.
en Wetenschappelijk
Blad.
31 Januarij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische berigten van heden avond houden niets bijzonders. De afgevaardigden zijn gisteren niet vergaderd geweest. De officiele benoeming van de heeren *Goblet* en *Serruys* als gezanten te Berlijn en Lissabon, hing af van de stemming van den senaat, die over eenige dagen bijeen moet komen, waarna zij onmiddellijk vertrekken zouden. — Het onstuimige weder van den afgeloopen nacht, heeft zich ook bijzonder te Brussel doen gevoelen en is daar van hagel en onweder vergezeld geweest. — Ter Antwerpsche beurs waren gisteren genoteerd: Belg. 95½; Braz. 68, 68¼; Sp. perpet. 59¼, 58¾, 59¼; Uitgest. 11½, ⅝.

FRANKRIJK.
PARIJS, den 27sten Januarij.

De commissie der kamer van afgevaardigden voor het budget, heeft heden morgen eene bijeenkomst met de ministers gehad. Het schijnt dat de laatste zich tot belangrijke concessien hebben gedwongen gezien, immers de *Constitutionel* verzekert, en de ministeriele bladen bevestigen 't gedeeltelijk, dat het effectief van 't leger, door den maarschalk *Soult* op 371,000 man voorloopig bepaald, op 310,000 man is terug gebragt, en dat voorts de minister van finantien had aangenomen, het geheele bedrag van het budget met dat van 't vorig jaar gelijk te stellen, dat is, niet minder dan 36 millioenen op de eerste aanvraag te laten vallen.

In de openbare zitting heeft de kamer van afgevaardigden aan de weduwe van den maarschalk *Jourdan*, een pensioen van 12,000 franken toegelegd. Bij het afzenden der laatste berigten, duurde nog de discussie over het tweede gedeelte dier voordragt, waarbij ook voor de weduwen der generaals *Decaen*, *Daumesnil* en *Gérard* eene jaarwedde werd gevraagd. Men meende dat dezelve, in weerwil van het ongunstig rapport der commissie, zoude worden geaccordeerd.

Het voorstel tot afschaffing der majoraten, bij de afgevaardigden doorgegaan, moet in de kamer der pairs ernstigen tegenstand vinden.

— Te Marseille hebben in den avond van den 19den eenige ongeregeldheden plaats gehad, welke echter door tusschenkomst der gewapende magt spoedig zijn gestild, terwijl een viertal der belhamels in hechtenis werden genomen.

— Uit Madrid heeft men berigten tot den 17den dezer. Volgens het *Journal des Débats* heeft het nieuw benoemd ministerie het bestuur onder de volgende voorwaarden aanvaard, die onmiddellijk door den raad van regentschap zijn aangenomen: 1° erkenning der onafhankelijkheid van de Zuid-Amerikaansche kolonien; 2° bijeenroeping der cortes *por estamentos*, onder zoodanige wijzigingen, als de omstandigheden en de verlichting der eeuw vorderen; 3° erkenning van doña *Maria* als koningin van Portugal; 4° oprigting door het spanische koningrijk eener nationale garde, die hare aanvoerders zelve zal benoemen. De hoofdstad genoot voorts de beste rust, terwijl onder de bevolking alle ontevredenheid scheen het ontslag van den heer Zea Bermudez te hebben veroorzaakt. De nationale vertegenwoordiging moet bestaan uit twee kamers; de eene zamengesteld uit prelaten, waarin zitting zouden hebben, de groot titularissen van Castilien, de generaals, de hooge geestelijkheid, de hooge regterlijke beambten, en de groote grondbezitters; de tweede van afgevaardigden, ten getale van 250, volgens nader aan te stellen verordeningen door de gemeenteraden te benoemen.

Luidens andere bijzondere berigten van dezelfde dagteekening zoude ook de heer *Burgos* verlang, en waarschijnlijk door den graaf *van Toreno* vervangen worden; terwijl tot vervulling der ambassade bij het Fransche hof de graaf *van Florida Blanca* werd genoemd.

— De maarschalk *Maison* moest door den keizer van Rusland te Petersburg met de meeste onderscheiding ontvangen zijn. Ook meent men te hebben opgemerkt, dat de heer *Pozzo di Borgo* meer vertrouwelijk met den minister van buitenlandsche zaken schijnt om te gaan, hetgeen ten overvloede aanduidt, dat de bezwaren over de Oostersche aangelegenheden, zoo die al hebben bestaan, geheel zijn uit den weg geruimd.

— Heden (*27 Januarij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 105,10; op tijd 105,25; 3 pCt. kont. 75,40; op tijd 75,55; Nap. renten kont. 91; op tijd 91,10; Sp. perpet. kont. 61¼; op tijd 61⅜; 3 pCt. kont. 39; op tijd 39⅛.

NEDERLANDEN.
BREDA, den 30sten Januarij.

Het heeft zijne Majesteit behaagd aan zijne Excellentie den Baron *Chassé*, generaal der Infanterie het Opperbevelhebberschap over onze Vesting op te dragen. Zoo wij vernemen wordt de generaal reeds binnen weinig dagen alhier gewacht.

— Heden heeft het flank-bataillon der 5de afdeeling, te Etten en Leur gekantonneerd, eene militaire wandeling tot in onze vesting gemaakt, en het schoon muzijk dier afdeeling voor de groote of heeren-societeit zich bij herhaling laten hooren.

— Het jongst ontvangen riviet-berigt van Keulen houdt in, dat op den 26sten dezer de boven-Rhijn aldaar, sedert den vorigen dag, wederom 8 duim was gerezen, en toen 24 voet 9 duim aan de peilschaal teekende.

Op de hoofd-rivieren van ons vaderland bleef de was van het water mede aanhouden, staande hetzelve onder den dijkkruin: te Rijnhuizen, 1,69 Ned. el; te Pannerden, 1,70; te Westervoort, 0,78; te Deventer (beneden de Snippelingsoverlaat) 0,23; te Grebbe, 1,13; te Wijk-bij-Duurstede, 1,33; te Vreeswijk, 1,33; te Greve, 1,16; te Heusden, 1,62.

De Pannerdensche waard begon in te loopen. De dijken waren overigens voortdurend in goeden weerbaren staat, terwijl de afslag niet van belang is vermeerderd.

Wegens den toenemenden was van het water, zoude de schipbrug over den Yssel te Deventer worden weggenomen en geborgen.

— Uit Dordrecht schrijft men, dat men daar, ten gevolge van het stormweer van eergisteren en daarop volgenden nacht, des morgens omstreeks 9 ure eenen watervloed gehad heeft, die nog 1 à 2 duim hooger klom dan die van 1 Januarij ll. Behalve een paar schapen, die op de rivier driftig geworden waren en eenige schade bekomen hadden, hoorde men echter van geen ongelukken.

— Uit Amsterdam schrijft men, dat aldaar zondag ll. op het Y een droevig voorval plaats gegrepen heeft. De eerste stuurman van een ter reede liggend koopvaardijschip hoort, beneden deks zijnde, plotseling eenig angstgeschreeuw. Boven komende ziet hij dat een zijner eigene kinderen over boord is geslagen. Zonder nadenken springt de vader het kind ter hulp, doch valt in eene naast het schip liggende schuit, waardoor hij eenige kwetsingen bekwam; desniettemin begeeft hij zich ijlings te water en heeft het geluk zijn kind te grijpen, doch naauwelijks heeft hij hetzelve aan anderen overgegeven, of de krachten begeven hem en de trouwhartige vader zijns gezins zinkt naar de diepte, zonder dat het mogelijk was hem te redden. Slechts zijn lijk heeft men wedergevonden.

— In het Antwerpsch Handelsblad leest men het volgende: » Buiten de Begijnenpoort, en tegenover het lokaal van de Harmonie-Societeit, ligt een klein buitengoed, aan den generaal *Chassé* behoorende. Gedurende het beleg van de citadel heeft dit goed door het vuur der belegerden aanmerkelijk geleden en is een deel van het gebouw een prooj der vlammen geworden. Na der Franschen aftogt heeft zich iemand, onregtmatig en willekeurig, met zijne familie in de vertrekken komen vestigen, die van den brand gespaard waren geworden en sedert bestendig geweigerd af te treden, in weerwil van de menigvuldig gedane uitnoodigingen. De achtenswaardige generaal is eindelijk genoodzaakt geweest, wilde hij dien nieuwen vijand doen verhuizen, door tusschenkomst van een gemagtigde te Antwerpen, tot het regt de toevlugt te nemen. Men heeft zich tot den vredestegter gewend, en dezen morgen heeft, krachtens een verkregen vonnis, een deurwaarder van getuigen en gendarmen vergezeld, den eigendunkelijk ingedrongen bewoner genoodzaakt met zijne meubelen en al wat hem behoort op te breken. — Gave de Hemel dat men even zoo kon te werk gaan, met alle indringers en overweldigers, die België sedert de revolutie overstroomen."

— De laatst ontvangene Duitsche dagbladen bevestigen het berigt dat in de maand september jongstleden tusschen het Fransch gouvernement en de regering van Nassau een handelsverdrag zoude zijn gesloten, inhoudende de bepaling, dat het regt van invoer der mineralen wateren in Frankrijk aanmerkelijk zal vermindert worden, waartegen de Nassausche regering zich verbindt, de inkomende regten op fransche wijnen en zijden stoffen, binnen de eerstkomende vijf jaren niet te verhoogen. Dit verdrag schijnt de aansluiting van Nassau aan de Duitsche tol-vereeniging, immers voor genoemd tijdperk, onmogelijk te maken.

— In de Javasche Courant van 9 October laatstleden wordt vermeld, dat het schip *Kortenaar* (te Rotterdam gebouwd op de werf St. Joris door de scheepsbouwers, *Kortlandt* en *Anthony*) de reis derwaarts volbragt heeft in 77 dagen, gerekend van de Sorlingen tot aan Java's weerhoek. Volgens brief van den kapitein van den 5den dier maand was hij den vorigen dag voor Onrust in het gezigt van de reede van Batavia gekarkerd, hebbende dus de geheele reis van Helvoetsluis in 90 dagen gedaan.

— Volgens eenen, in een der jongst ontvangen Javasche Couranten voorkomenden staat, is, gedurende het eerste halfjaar van 1835, op Java en Madura voor eene waarde van *f* 7,392,919 ingevoerd, waaronder voor *f* 2,587,640 uit Nederland, *f* 974,438 uit Engeland, *f* 132,560 uit Amerika, *f* 346,379 uit China en Macao en *f* 2,988,911, uit den Oosterschen Archipel. Van deze goederen waren voor eene waarde van *f* 5,580,415 onder Nederlandsche vlag, en het overige onder vreemde vlaggen ingevoerd. De waarde van de daartoe behoorende Europèesche ligtwaden en katoenen goederen bedroeg alleen *f* 1,373,913.

De uitvoer uit Java en Madura heeft gedurende bedoelde halfjaar eene waarde van ƒ 6,964,279 bedragen, waarvan voor ƒ 4,832,761 onder Nederlandsche vlag. De uitvoer naar Nederland wordt geschat op ƒ 3,781,999, naar China en Macao op ƒ 820,738, en naar den Oostersehen Archipel op ƒ 2,253,823. De [illegible] voornaamste artikelen [illegible], waarvan de [illegible] uitgevoerde pikols op ƒ 2,696,277 worden geschat, de rijst, waarvan [illegible] coyangs berekend worden op ƒ 1,027,841.

Hoewel wij [illegible] niet woorden weer te geven en daaraan, naar gelang der omstandigheden, uitleggingen weer te geven, daarvan levert het ministerieel blad *de Gids* ons weder het sprekendst bewijs. De geruchten wegens de aftreding van het ministerie Grey, door de tory-bladen, naar het schijnt, voorbedachtelijk verspreid, wedersprekende, voegt genoemd ministerieel orgaan daarbij de volgende zinsneden: » Al de » geruchten betrekkelijk eene gewapende tusschenkomst van Engelands zijde » in de Portugesche zaken hebben insgelijks geen den minsten grond. Er » zouden voorwaar dringende omstandigheden moeten plaats hebben, om » een ministerie, *dat zoo lang het beginsel van niet-tusschenkomst heeft* » *aangekleefd (!!)* te bewegen van dat beginsel af te gaan. Niet minder » waar is het echter, dat er omstandigheden zouden kunnen voorkomen, » die eene afwijking van dat beginsel noodzakelijk maakten, doch naar de » overtuiging der leden van het tegenwoordig kabinet is dat oogenblik nog » niet gekomen."

Na al hetgeen Engeland in de Portugesche zaken reeds gedaan heeft, na de handelwijze van het tegenwoordig Britsch kabinet in de Belgische zaken, na deszelfs werkzame invloed in de Poolsche en Oostersche aangelegenheden, hoe kan men – vragen wij – na dit alles nog de onbeschaamdheid hebben, om, bij de onloochenbaarste bewijzen van verkrachting dezes zooeven genoemden beginsels, te durven blijven staande houden, dat men het stelsel van niet-tusschenkomst steeds getrouw heeft nageleefd? Men moet inderdaad een Engelsch of Fransch hoog-staatsambt bekleeden, om een grove leugen dus onbeschaamd te kunnen volhouden. Het geweten van het staatsbestuur moet, door leugen en bedrog, zoo bedorven zijn, als het Engelsche, om op eene dergelijke wijze met het lot der volken den spot te drijven. Doch de tijden zijn niet meer, waarin Engeland een blind vertrouwen inboezemde, waarin men op deszelfs gegeven woorden bouwde en in deszelfs staatkunde louter edelmoedigheid en menschenliefde zag. Die tijd van begoocheling is gelukkig voorbij, en met het verloren vertrouwen verdwijnt ook meer en meer de zedelijke invloed van het Engelsch kabinet op het vaste land van ons werelddeel. Dat het gedurig inroepen van meergenoemd beginsel met het belang der Engelsche bewindslieden strookt en hun wezenlijke diensten bewijst, valt niet te ontkennen; het is een overheerlijk masker, waarachter het zijne zwakte zoekt te verbergen. De Engelsche natie vreest den oorlog, en schuwt dien te regt, omdat zij te zeer van den ellendigen staat harer geldmiddelen overtuigd is, en de inwendige beroeringen hare regering buiten staat stellen, om openlijk en opregt oorlog te voeren.

Trouwens, weinig geloof is door ons gehecht aan de jongste geruchten over de aftreding van het ministerie *Grey;* doch te sterker is ons geloof, dat datzelfde ministerie Engeland naar eenen afgrond voert, waarin het de lotverwisseling van andere volken verbeidt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 25sten Januarij.*

De Senaat der vrije stad Krakau heeft bekend gemaakt, dat ten gevolge van een besluit van Z. M. den Keizer van Rusland, diegenen der nog in Rusland teruggehouden krijgsgevangenen, welke kunnen bewijzen, dat zij op het gebied der stad Krakau te huis behooren, de vergunning zullen erlangen, om naar hun vaderland weder te keeren.

Volgens de Badensche dagbladen zoude de Regering van het Grootherlogdom bevel gegeven hebben, om uit elk regerings-district eenige aanzienlijke kooplieden en grondeigenaars naar Karlsruhe te zenden, ten einde dezelver gevoelen te vernemen over de toetreding tot den groote Duitsche handels- en tolvereeniging. De keuze dezer personen, voor zoo ver dezelve niet regtstreeks door de Regering ontboden worden, is aan de besturen der districten opgedragen, eene verordening die genoeg de algemeene goedkeuring wegdraagt.

Uit München zijn den 22sten dezer weder 240 man van de voor Grieksche dienst aangeworven afdeeling, naar Triest vertrokken.

De Regering van Bern heeft bij een schrijven van den 10 dezer aan de overige kantons, onder dankzegging voor derzelver medewerking, bericht gegeven, dat reeds 192 der in Zwitserland aangekomen Poolsche vlugtelingen dat land verlaten en zich naar Frankrijk terug begeven hadden; en dat men zich mogt vleijen ook de nog overgeblevene, ten getale van 201, spoedig derwaarts te zullen zien vertrekken.

De groote Raad van het kanton Waadtland heeft noodig geoordeeld eene wettelijke bepaling vast te stellen tot beteugeling van de zucht om proselyten te maken, welke in dat kanton bijzonder schijnt toegenomen te zijn. Volgens deze nieuwe wet zal ieder die zich schuldig maakt aan pogingen om, buiten weten of tegen den wil van het hoofd eens huisgezins, deszelfs vrouw, minderjarige kinderen, pupillen of minderjarige dienstboden, tot eene verandering van godsdienst over te halen, met eene geldboete van 600 franken of gevangenis van een jaar gestraft worden.

Dezelfde raad heeft onlangs bepaald, dat in alle de scholen van het kanton aan de jeugd onderrigt gegeven zou moeten worden, nopens de staatsregeling en de regten en pligten der burgeren.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

WOENSDAG, *den 29sten Januarij.*

TARWE. — Roode, met veel handel, overige soorten prijshoudende: 129 ℔ W. B. Pools. ƒ 258; – 130 N. puike Zeeuws. ƒ 207; – 128 mindere ditto ƒ 194; – 131 jar. Rhijn ƒ 206; – 130, 131 N. ditto ƒ 200, 203, bij partij; – 122 N. Vriessche ƒ 165.

ROGGE. — In eenen doen: 123 ℔ N. Rhijn ƒ 150; – 122 N. Overijs. ƒ 143; – 116 O. Pruiss. ƒ 164.

GARST. — Met weinig handel: 108 ℔ Holst. bij gerijf ƒ 94.

HAVER en BOEKWEIT — Zonder handel.

KOOLZAAD. — 1 ℔ hooger; – Zeeuwsch en Overmaas ƒ 60; – Zeilen ƒ 58; – Holsteins en IJder ƒ 56½.

LIJNZAAD. — Zonder handel.

RAAP-OLIE. — Vliegend ƒ 38½; – Mei ƒ 38½; – September ƒ 37½; – Lijn-Olie, vliegend ƒ 36½; – Raap-Koeken ƒ 5[illegible]

Tegenprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 29sten Januarij.*

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½/100
NEDERLANDEN.				
Werkel. schuld	2½	49⅜	49 7/16	49⅜
Dito dito	5	94⅛	94⅜	94¼
Uitgestelde dito		1⅛		
Kasbill. dito		21½	21 9/16	21½
Amort. Syndic.	4½	88⅝	88¾	88⅝a¾
Dito dito	3½	71¼		
Schatkistbiljett.	6	102¼		
Oorlogslasten	5	100½		
Leening 1831	6			
Handel-Maats.	4½			
FRANKRIJK.				
Inschr. Grootb.	3			
ENGELAND.				
Dito per 12 Aug.	3			
SPANJE.				
Certificat. Amst.	5	58 15/16	59¼	59 3/16
Dito ƒ 1000	3	38	38⅜	38¼
Uitges. 3 pc. Sch.	5	11⅞		
Cort. Bons. Lond.	5	20	20⅛	20 1/16
NAPELS.				
Certificat. *L & B*	5			
Dito *Falc. & C.*	5	97		
Leen. Lond. *R.*	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope* 1798	5	102	102⅛	102
Dito dito 1822	5	102½		

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½/100
Oest. dito 1834	5	93¼		
Obl. te London.	5			
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Aasig.	6	67⅛		
Certificat. dito	6	67 11/16		
POLEN.				
Aand. Loot. fl. 300		112	112½	
PRUISSEN.				
Dito dito R. 50		94⅛	94¾	94⅝
OOSTENRIJK.				
Dito dito ƒ 100				
Dito dito ƒ 250		419		
Metalliek	5	94 1/16	94⅛	94 1/16
Dito Lond. gen.	5			
Dito	2½	51⅛		
Oblig. *Goll & C.*	5			
Dito	4			
Cert. Stadsb. dit.	2½			
Ween. Bankact.	3			
DENEMARKEN.				
Leening te Lond.	3	73¾		
BRAZILIEN.				
Dito *Rotschild*	5	69		
GRIEKSCHE.				
Dito te London.	5			

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

In Dienst der General Post-office London,

voor Passagiers en Goederen.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company, te *London*, in bovengemelde Dienst, vertrekken geregeld van *Rotterdam*, *Hellevoetsluis*, *Brielle* of *Scheveningen*, naar gelang van ijsgang of andere verhinderingen, iederen Woensdag en Zaturdag.

De Riviervaart niet gestremd zijnde, is het vertrek van *Rotterdam* bepaald op:

Zaturdag den 1. Februarij, des morgens ten 7 ure.

Nadere inlichting bij de Agenten, { W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS als daartoe geautoriseerd door den RAAD der Stad *Zierikzee*, zullen, op Woensdag den 12den Februarij eerstkomende, des middags ten Raadhuize derzelve Stad, overgaan tot de aanbesteding in het openbaar, bij inschrijving en mijning: Van het *MAKEN* en *LEGGEN* van eenen NIEUWEN STRAATWEG, tusschen deze Stad en de afspanning genaamd Serooskerkuus, groot in oppervlakte 3734,40 vierkante ellen, met de Levering van de daartoe benoodigde Steen, mitsgaders den Onderhoud gedurende *zeven* achtereenvolgende jaren; ingevolge Bestek en Condition dienaangaande bij dezelven Raad vastgesteld, dagelijks van heden af ter lezing liggende ter Stedelijke Secretarij. Zullende de noodige *locale* aanwijzing door den Stads-Architect, acht dagen vóór de Besteding worden gedaan, bij welk tijdstip alle begeerde inlichtingen kunnen worden verkregen.

ZIERIKZEE, den 22. Januarij 1834.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DE CRANE, Vz.
Ter ordonnantie van Dezelven,
De Stads-Secretaris,
W. J. P. KROEF.

§§ De Boek- en Plaatdrukker T. J. WIJNHOVEN, HENDRIKSEN, te *Rotterdam*, geeft heden uit het *Eerste Stuk*, van een Werk, getiteld:

TAALKUNDIG MAGAZIJN, of gemengde bijdragen tot de kennis der Nederduitsche Taal, bijeenverzameld door A. DE JAGER; in welk stuk bijdragen voorkomen van de *H. H.* P. K. GÖRLITZ, D. HONROTH, Hzn, M. W. BIENDRUYK, den verzamelaar, en den Hoogleeraar A. VERIS. De Prijs van dit stuk is bij inteekening 95 cents.

De inteekening op dit Vaderlandsch Voortbrengsel staat hier nog open. Wordende de hoogschattels onzer Taal- en Letterkunde nogmaals uitgenoodigd, het door hunne medewerking te ondersteunen. De Lijst der H. H. Inteekenaren, waaronder zeer verbeterende Namen, en die ook prijkt met eene Inteekening van Z. M. den Koning voor *vier* exemplaren, zal voor het tweede stuk geplaatst worden.

Opgemeld TAALKUNDIG MAGAZIJN is ook te bekomen bij de Uitgevers dezer.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.